

**Projekti „Taimekaitsevahendi kasutamise seonduvate asjaolude välja selgitamine,,
lõpparuanne:**

Projektijuht: Mati Koppel

Asutus: Eesti Taimekasvatuse Instituut

Projektijuhi kontaktandmed: J.Aamisepa 1, Jõgeva alevik, 48309; tel 7766903;

mati.koppel@etki.ee

Projektitulemuste lühikokkuvõte:

Projekti raames koostati uuringud Integreeritud taimekaitse rakendamine põllumajandustootjate seas ning Eestis registreeritud taimekaitsevahendite riskid mitesihorganismidele sh. mesilastele. Nendest esimeses uuringus analüüsiti põllumajandustootjate teadlikkust integreeritud taimekaitse võtetest ning nende rakendamist tootmispraktikas. Teise uuringu tulemusena koostati ülevaattetabelid Eestis registreeritud herbitsiidide, fungitsiidide ja insektitsiidide toksilisusest ja riskiväärtusest veekeskkonna organismidele ja mesilastele ning tolmeldavatele putukatele.

Projektitulemuste lühikokkuvõte inglise keeles:

Two studies were conducted in frames of current project. The study Use of principles of integrated pest management among farmers. Is based on questionnaires submitted by 31 farmers. The study gives an estimate about knowledge of farmers on IPM and rate of use of different IPM principles in practice. In frames of study Risks of pesticides registered in Estonia to non-target organisms including honeybees was summarised together available information on toxicology of pesticides to water organisms and bees. Tables containing information of toxicology and risks of herbicides, insecticides and pesticides to water organisms and bees enable farmers to choose pesticides with lower risk.

Projektis esitatud eesmärkide saavutamine (sh kasutatud metoodika):

Käesolev projekti raames teostati uuring Integreeritud taimekaitse rakendamine põllumajandustootjate seas uurimaks põllumeeste teadlikkusest integreeritud taimekaitse võtetest ja integreeritud taimekaitse võtete rakendamise ulatusest. Uuringu tulemustega määrati kindlaks hetketase integreeritud taimekaitse võtete kasutamise ulatusest ning põllumajandustootjate teadlikkusest integreeritud taimekaitse valdkonnas. Uuringu läbiviimiseks teostatud küsitluses osalemiseks saadeti materjalid 120 põllumehele, kellest vastas 31.

Teise uuringuna koostati ülevaade Eestis registreeritud taimekaitsevahendite riskid mitesihorganismidele sh. mesilastele. Uuringu vajalikkus tuleneb iga-aastasest mesinike ja taimekaitsevahendite kasutajate vahelistest murekohtadest. Taimekaitsevahendite

toimeainete registreerimisel hinnatakse nende kahjulikkust mittesihtorganismidele kindlate arvvaartustega. Tavakasutajatele jäävad aga sellised riskivaartused tavaliselt tähelepanuta. Uuringus on ülevaatlike tabelitena esitatud Eestis registreeritud insektitsiidide, fungitsiidide ja herbitsiidide toksilisus ja riskivaartused veekeskkonna organismide ja mesilaste suhtes. Riskivaartuste alusel on võimalik taimekaitsevahendeid jaotada suurema, väiksema ja keskmise riskiga mittesihtorganismide suhtes. Uuringu tulemusel on võimalik suunata põllumajandustootjaid kasutama väiksema riskiga taimekaitsevahendeid ja vähendada mesinike muret taimekaitsevahendite kasutamise pärast.

Soovitused ja ettepanekud:

Uuringu Integreeritud taimekaitse rakendamine põllumajandustootjate seas tulemustest lähtub, et suurem osa Eesti tootjaid rakendab mingil määral integreeritud taimekaitse põhimõtteid oma ettevõttes. Kitsaskohtadena võib välja tuua, et ei teata seda, et ühe ja sama preparaadi kasutamine viib pestitsiidiresistentsuse tekkeni. Hoolikamalt peaks jälgima taimekaitsevahendite kasutusnorme ja pritsimisaega. Oluline on ka iganädalane põllu monitoring ning ilmaprognoosi jälgimine, et oleks ülevaade kahjustajate levikust olemas ja jõuaks õigel ajal vajalikke tõrjemeetmeid kasutada, seal juures ei tohi ära unustada ilmaprognooside jälgimist. Et vältida külvikorra üksluiseks muutumist, tuleks kasutada ka vahelharitavaid kultuure.

Uuringu Eestis registreeritud taimekaitsevahendite riskid mittesihtorganismidele sh. mesilastele tulemusel on võimalik suunata põllumajandustootjaid kasutama väiksema riskiga taimekaitsevahendeid veekeskkonna organismide ja mesilaste ning tolmeldavate putukate suhtes.